

STIGENDE INTERESSE FOR DANSKERNES MEDICINFORBRUG

I de seneste år har Danmarks Statistik oplevet en stigende interesse for data på danskernes brug af lægemidler. Mulighederne er store for at sammenkøre dataene med andre registre og resultaterne kan i sidste ende bidrage til at forbedre danskernes sundhed.

Af Kim Brejnholt Hansen

Tal fra Danmarks Statistik bliver i stigende omfang brugt til at kortlægge danskernes brug af medicin. Det er vigtig viden for både myndigheder, sundhedssektoren, medicinalvirksomheder og ikke mindst for de patienter, der i sidste ende bruger medicinen.

Når danskerne køber medicin på apoteket, bliver det registreret i Lægemedelstatistikregisteret hos Statens Serum Institut. Danmarks Statistik har en kopi af de oplysninger til rådighed og har derfor mulighed for at hjælpe kunder, der ønsker at få statistik herfra og evt. kombinere dem med andre data. Det fortæller Marianne Karakis, der er chefkonsulent hos Danmarks Statistik.

- Lægemedeldatabasen i Danmarks Statistik indeholder alt det receptpligtige medicin, der bliver langet over disken på apotekerne. Det er registreret på personnummer, og det gør, at vi kan krydse data med alle mulige andre variabler, som kunderne måtte være interesseret i, siger Marianne Karakis.

» **Danmarks Statistik kan for eksempel hjælpe os med at få en bedre indsigt i, hvordan bestemte borgergrupper agerer i forhold til medicinforbrug.**

Marianne Karakis samarbejder tæt med kunderne og hjælper dem til at få de helt rigtige kørsler ud fra Lægemedeldata-basen. Derudover ønsker mange kunder også at sammenkøre tallene med andre registre for på den måde at blive klogere på nogle bestemte grupper af medicinbrugere i forhold til for eksempel uddannelse, indkomst eller noget helt tredje.

Statistikken leverer vigtige brikker til puslespillet

En af de kunder, som i de seneste år har gjort stadigt større brug af de muligheder, er Dansk Lægemedel Information Market Intelligence Aps (DLI MI). DLI MI er Danmarks førende virksomhed inden for formidling af information om lægemidler, og de løser blandt andet konsulentopgaver og udarbejder statistiske analyser for en lang række kunder inden for medicinalindustrien i både Danmark og resten af Norden.

- I de sidste par år har vi sat mere fokus på samarbejdet med Danmarks Statistik, fordi de på en række af vores ydelser kan levere nogle vigtige brikker, som giver værdi i forhold til vores analyser, siger Arun Micheelsen, der er senior markedsanalytiker hos DLI MI og arbejder med mange af de opgaver, som involverer data fra Danmarks Statistik.

DLI MI ligger selv inde med detaljerede data om medicinforbruget i Danmark baseret på blandt andet salgstal for medicin. De har derfor et godt billede af, hvad der sker på markedet i forhold

til, hvilke præparater der sælger mere eller mindre, hvor det er henne i landet, om det er læger eller hospitaler, der ordinerer medicinen og en række andre parametre. Men hos Danmarks Statistik kan der komme nogle ekstra dimensioner på.

- Danmarks Statistik kan for eksempel hjælpe os med at få en bedre indsigt i, hvordan bestemte borgergrupper agerer i forhold til medicinforbrug. Altså om det for eksempel er unge eller ældre mennesker, hvad deres status er på

arbejdsmarkedet og så videre. Det giver os vigtige nuancer til det detaljerede billede, vi allerede har, fortæller Arun Micheelsen.

Der er et sammenfald mellem manglende behandling og kriminalitet
DLI MI's kunder er ofte lægemiddelvirksomheder, som bruger undersøgelserne til at gå i dialog med forskere, interessegrupper og myndigheder. En af de aktuelle opgaver, som DLI MI har løst, hvor de trak på data fra Danmarks Statistik, handlede om psykiatriområdet.

Opgaven gik ud på at klarlægge, hvilke sociale konsekvenser det kan have, hvis psykiatriske patienter ikke følger deres behandling korrekt.

- Det, vi gjorde, var at analysere os frem til, hvor man i særlig grad ordinerer det her medicin, og det matchede vi op mod offentligt tilgængelige data på baggrundsbefolkningen. Ud fra det kunne vi se, hvilke områder, der særligt udskilte sig, og fx hvilken rolle hospitalssektoren spiller i at igangsætte patienter med behandling, fortæller Arun Micheelsen.

Fortsætter på side 10 ►

Lægemedeldatabasen

Lægemedeldatabasen er en database, som indeholder oplysninger om den medicin, der bliver købt med recept ved apotekerne i Danmark. Oplysningerne stammer fra Lægemedelstatistikregisteret hos Statens Serum Institut, som indeholder alt om medicinsalg og -leverancer i Danmark.

Data fra Lægemedeldatabasen kan kobles sammen med en lang række andre helbredsoplysninger som fx hospitalsindlæggelser og lægebesøg, men også med

baggrundsoplysninger som uddannelse og arbejdsmarkedstilknøytning.

Indtil for få år siden blev Lægemedeldatabasen udelukkende anvendt af forskere med adgang via Danmarks Statistiks forskerordning. I dag laver Danmarks Statistiks Kundecenter dog også særkørsler fra lægemedeldatabasen til skræddersyede statistikløsninger, hvor kunden ikke har adgang til de personfølsomme oplysninger.

fortsat fra side 5

På den baggrund kunne DLI MI skabe sig et overblik over brugen af medicin og i hvilket omfang behandlingerne blev fulgt. Det, Danmarks Statistik kunne bidrage med i den forbindelse, var yderligere at identificere nogle grupper, som i højere eller mindre grad fulgte behandlingen og så sammenkøre det med uddannelse, indkomst, geografi og kriminalitet.

» **... vi kunne bl.a. se, at der tilsyneladende er et sammenfald mellem manglende medicinsk behandling og sociale forhold.**

- Ud fra dette kunne vi bl.a. se, at der tilsyneladende er et sammenfald mellem manglende medicinsk behandling og sociale forhold. Fx kunne vi se, at dem der

ikke fulgte behandlingen i højere grad figurerede i kriminalitetsstatistikken, og vi kunne se, at de i mindre grad kom igennem uddannelsessystemet, fortæller Arun Micheelsen.

Det resultat faldt i god tråd med de antagelser, der i forvejen var blandt en række specialister på området, men med analysen var der nu rent faktisk noget fakta, der underbyggede antagelserne.

» **...vi prøver hele tiden at være på forkant med markedet, og vi oplever en stigende interesse for nogle af de her ting som Danmarks Statistik kan bidrage til...**

Hvordan ser fremtiden ud?

Som tidligere skrevet oplever Danmarks Statistik en stigende efterspørgsel på data fra lægemedeldatabasen, og den tendens kan Arun Micheelsen genkende.

- Det giver os et virkelig godt grundlag at arbejde videre med. Det vi får fra Danmarks Statistik, er det man kalder observationel diskriptiv statistik. Det er med andre ord en slags aftryk af folks adfærd. Det interessante er så at finde ud af årsagen til den her adfærd. I det her tilfælde at finde ud af hvorfor nogle mennesker falder ud af den psykiatriske behandling. Det arbejder vi videre med ved at gå ud og interviewe specialister og patientgrupper, lave spørgeskemaundersøgelser og måske kigge på situationen i andre lande. Det giver samlet et virkelig godt billede af problemstillingen og hjælper myndigheder med på sigt at rette op på uheldsmæssigheder og forebygge, at folk falder ud af behandling, siger Arun Micheelsen.

- Vi er jo kundedrevet, så vi prøver hele tiden at være på forkant med markedet, og vi oplever en stigende interesse for nogle af de her ting, som Danmarks Statistik kan bidrage til, siger Arun Micheelsen.

Også hos Danmarks Statistik forventer man en fortsat stigende interesse og forventer også at udvikle området yderligere.

- For tre år siden startede det med de første opgaver og siden er det blevet flere og flere, så vi i dag sidder to mennesker og næsten ikke beskæftiger os med andet. Den udvikling tror jeg fortsætter. Vi lærer derfor også nye ting hele tiden, og noget af det næste vi nok begynder at tænke i, er at udvikle nogle standardprodukter. Efterhånden som vi kan se, at kunder bestiller noget, som minder om hinanden, så kan det give mening at lave nogle standardløsninger, som vil gøre det billigere og hurtigere for kunderne at få dækket deres behov for data, siger Marianne Karakis. ■

KONTAKT:

Marianne Karakis

Kundecenter
mac@dst.dk
Tlf. 39 17 35 13